

Norræna
ráðherranefndin

Fjárhagsáætlun 2025

Samantekt

Efnisyfirlit

Inngangsorð framkvæmdastjóra	3
Fjárhagsrammi Norrænu ráðherranefndarinnar 2025	4
Tekjuliðir fjárhagsáætlunar og framlög landanna	6
Áætlanir Norrænu ráðherranefndarinnar um framtíðarsýn og markmið 2025	8
Samningur Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs um pólitísk forgangsmál og ráðstöfun fjármuna Norrænu ráðherranefndarinnar 2025	11
Yfirlit yfir liði fjárhagsáætlunar Norrænu ráðherranefndarinnar	13
Fylgiskjal	20
Um ritið	22

Inngangsorð framkvæmdastjóra

Með fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar 2025 er stigið stórt skref fram á við til að ná langtímamarkmiðunum um að Norðurlönd verði sjálfbærasta og samþættasta svæði heims árið 2030. Fjárhagsáætlunin er nátengd pólitískum stefnumiðum og mikilvægt stjórnþæki til að festa í sessi rétta og samræmda meðferð fjárveitinga frá Norrænu ráðherranefndinni.

Fjárhagsáætlunin byggist á markmiðum sem leiddi af umfangsmiklu pólitísku samráði og ráðherranefndirnar skilgreindu nánar í samstarfsáætlunum sínum fyrir tímabilið 2025–2030. Um er að ræða metnaðarfull markmið sem taka yfir öll málefnasvið Norrænu ráðherranefndarinnar og endurspegla víddina í samstarfinu, allt frá umhverfis- og loftslagsmálum til menningar, menntunar og rannsókna. Markmiðunum eru gerð skil í inngangsorðum hvers kafla um einstaka fagraráðherranefndir í fjárhagsáætluninni.

Meðal stórra verkefna sem vert er að nefna eru aukin framlög til afnáms stjórnsýsluhindrana, styrkur til borgarasamfélagsins og þátttaka barna og ungmenna í norrænu samstarfi. Sem fyrr er lögð áhersla á þverlægt samstarf sviðanna um stafræna þróun og gervigreind, menntun og rannsóknir og menningu almennt. Þetta þverlæga samstarf þarf að efla til að nýta öll tækifæri og leysa úr vandamálum sem steðja að samfélögum okkar.

Til að tryggja gagn og gildi norræns samstarfs með þarfir framtíðarinnar í huga hefur sérstaklega verið hugað að því að verkefni, gömul og ný, sem hleypa á af stokkunum árið 2025, hvíli á traustum undirstöðum. Fjárhagsáætlunin er því afrakstur víðtæks samráðs milli mikilvægustu haghafanna, það er að segja samnorrænna stofnana, Norðurlandaráðs, borgarasamfélagsins, aðila vinnumarkaðarins og alls almennings.

Glöggir lesendur reka augun í að tillagan að fjárhagsáætlun er frábrugðin áætlunum fyrri ára. Breytingar hafa verið gerðar til að auka gagnsæi og skilvirkni í fjármálastjórn Norrænu ráðherranefndarinnar. Frá og með árinu 2025 verða því tekin í notkun ný tæki og tól til markmiða- og árangursstjórnunar sem leiða betur en áður í ljós hver ávinningurinn er af starfseminni með hliðsjón af settum markmiðum. Fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar verður því framvegis aðgengilegra og hnitmiðaðra rit auk þess sem kynning á markmiðum og árangri verður betur samræmd og skýrari.

Karen Ellemann,
framkvæmdastjóri Norrænu ráðherranefndarinnar

Fjárhagsrammi Norrænu ráðherra- nefndarinnar 2025

Fjárhagsrammi Norrænu ráðherranefndarinnar á árinu 2025 nemur samtals **1.070.387 þúsundum danskra króna** og er hann óbreyttur að raungildi miðað við fjárhagsáætlun ársins 2024.

Rammann er hægt að sundurliða á eftirfarandi hátt:

Heildarramminn	þús.DKK
Samþykkt fjárhagsáætlun 2025 á verðlagi ársins 2024	1.055.400
Verðlagsbreytingar miðað við árið 2024	21.817
Áhrif gengisbreytinga milli ára	-6.830
Samtals á verðlagi ársins 2025	1.070.387

Vegna umreiknings í fjárhagsáætlun ársins 2025 koma til verðbætur að fjárhæð 21.817 þús.DKK sem samsvara um 2,0% hækkun fjárhagsáætlunarinnar. Umreikningur fjárveitinga til stofnana úr gjaldmiðli þeirra í danskar krónur felur í sér lækkun á fjárhagsáætlun að fjárhæð -6.830 þús.DKK. Þó ber að undirstrika að þetta hefur engin raunveruleg áhrif á umfang fjárhagsáætlunarinnar (og framlög landanna) eða upphæð fjárveitinga til stofnana. Gengi gjaldmiðla er eingöngu notað til að umreikna fjárveitingar til stofnana, sem greiddar eru út í gjaldmiðli búsetulandsins, yfir í danskar krónur.

Norræna ráðherranefndin er formlegur samstarfsvettvangur norrænu ríkisstjórnanna. Starfsemi Norðurlandaráðs byggist á Helsingforssamningnum frá 1971. Formennska í ráðherranefndinni færist árlega milli landanna. Svíþjóð tekur við formennsku af Íslandi á árinu 2025. Norrænu samstarfsráðherrarnir (ráðherranefndin MR-SAM) hafa með höndum skipulag samstarfsins. Auk þess fer samstarfið fram í ellefu fagraráðherranefndum. Skipingu fjárveitinga milli ráðherranefndanna má sjá á töflunni á næstu blaðsíðu.

Í framhaldi af nútímavæðingarferlinu Ný Norðurlönd 1.0 var almennum ákvæði bætt inn í fjárhagsáætlunina 2017 sem gefur kost á pólitískum tilfærslum á fé við sérstakar aðstæður. Hugsunin að baki ákvæðinu er sú að komi sérstakar aðstæður upp sem kalla á breytingar á fjárhagsáætlun eigi að vera pólitískt hægt að bregðast við breyttum þörfum. Ákvæðið veitir samstarfsráðherrunum umboð í sérstökum tilvikum og innan þeirra eigin ramma til að færa fé milli fjárhagsliða. Ákvæðið gerir einnig samstarfsráðherrunum kleift í sérstökum tilvikum og að fenginni tillögu frá viðkomandi ráðherranefnd til að samþykkja tilfærslu á fé innan fjárhagsramma annarra fagsviða. Ákvæðinu skal beitt í samráði við Norðurlandaráð.

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024	Mismunur	
				Nafnv.	Leiðr.
1.	MR-SAM, samstarfsráðherrarnir	289.651	285.852	3.799	-1.500
a.	Áætlun og verkefni	168.826	171.859	-3.033	-6.189
b.	Skrifstofuhald	120.825	113.993	6.832	4.689
2.	MR-U, menntamál og rannsóknir	201.364	200.388	976	0
a.	Verkefni og áætlanir	101.538	98.911	2.627	727
b.	NordForsk (stofnun)	99.826	101.477	-1.651	-727
3.	MR-S, félags- og heilbrigðismál	42.582	42.157	425	0
	i. Þar af Norræna velferðarmiðstöðin (stofnun)	18.515	18.540	-25	0
4.	MR-K, menningarmál	161.124	155.590	5.534	1.500
a.	Almenn framlög til menningarmála	42.044	44.850	-2.806	-3.593
b.	Kvikmyndir og fjölmiðlar	33.718	33.087	631	0
c.	Styrkjaáætlanir	33.638	31.509	2.129	1.500
d.	Menningarstofnanir	46.940	42.449	4.491	2.593
e.	Önnur framlög til menningarmála	4.784	3.695	1.089	1.000
5.	MR-FJLS, fiskveiðar og lagareldi, landbúnaður, matvæli og skógrækt	52.627	52.120	507	0
a.	Ráðstöfunarfé (framkvæmdanefnd)	2.324	5.842	-3.518	-3.561
b.	Fiskveiðar	8.077	6.906	1.171	1.020
c.	Landbúnaður	26.330	25.813	517	501
	i. Þar af NordGen (stofnun)	23.778	23.810	-32	0
d.	Skógrækt	8.231	7.057	1.174	1.020
e.	Matvæli	7.665	6.502	1.163	1.020
6.	MR-JÄM, jafnréttismál og LGBTI	12.246	12.017	229	0
7.	MR-VÆKST, sjálfbær hagvöxtur	164.941	164.134	807	0
a.	Atvinnulíf	37.995	37.285	710	0
	i. Þar af Norræna nýsköpunarmiðstöðin (stofnun)	62.901	63.483	-582	0
b.	Orkumál	16.062	15.762	300	0
	i. Þar af Norrænar orkurannsóknir (stofnun)	10.681	10.780	-99	0
c.	Byggðamál	26.323	25.830	493	0
	i. Þar af Nordregio (stofnun)	10.979	10.994	-15	0
8.	MR-MK, umhverfis- og loftslagsmál	108.535	106.506	2.029	0
9.	MR-A, vinnumál	13.978	13.733	49	0
	i. Þar af NIVA (stofnun)	3.487	3.438	49	0
10.	MR-FINANS, efnahags- og fjármál	1.682	1.651	31	0
11.	MR-JUST, dómsmál	1.261	1.237	24	0
12.	MR-Digital, stafvæðing	20.396	20.015	381	0
Norræn heildarfjárhagsáætlun		1.070.387	1.055.400	14.987	0

Tekjuliðir fjárhagsáætlunar og framlög landanna

Starfsemi Norrænu ráðherranefndarinnar er aðallega fjármögnuð með beinum framlögum landanna. Grundvallarreglan er sú að framlög landanna samsvari heildarfjárhagsramma að fráðregnum launatengdum gjöldum, nettóvaxtatekjum og öðrum tekjum, sbr. töflu hér að neðan. Framlög landanna eru ákveðin samkvæmt skiptireglu sem ræðst af hlutdeild landanna í samanlögðum vergum þjóðartekjum miðað við kostnaðarverð síðustu tveggja ára sem tölur liggja fyrir um á Norðurlöndum (í fjárhagsáætlun ársins 2025 eru það 2021 og 2022).

TEKJUR þús.DKK (á verðlagi ársins)	2022		2023		2024		2025	
	Fjárhags- áætlun	Skipti- regla	Fjárhags- áætlun	Skipti- regla	Fjárhags- áætlun	Skipti- regla	Fjárhags- áætlun	Skipti- regla
Launatengd gjöld*	13.500		14.000		14.000		15.000	
Aðrar tekjur (t.d. vextir)	0		0		0		0	
Framlög landanna	973.988		1.023.564		1.041.406		1.055.386	
– Danmörk	216.540	22,2%	233.373	22,8%	234.183	22,5%	229.921	21,8%
– Finnland	164.431	16,9%	177.077	17,3%	175.002	16,8%	161.450	15,3%
– Ísland	15.704	1,6%	15.353	1,5%	14.627	1,4%	14.834	1,4%
– Noregur	270.096	27,7%	265.103	25,9%	272.196	26,1%	321.049	30,4%
– Svíþjóð	307.217	31,5%	332.658	32,5%	345.399	33,2%	328.132	31,1%
Samtals:	987.488	100%	1.037.564	100%	1.055.406	100%	1.070.387	100%

* Tekjur af launatengdum gjöldum í fjárhagsáætluninni miðast við síðasta fjárhagsár og eru námundaðar niður að heilu þúsundi.

Greiðslufyrirkomulag vegna háskólamenntunar

Samningurinn um aðgang að æðri menntun kveður á um að greiðslur milli landa skuli gerðar upp í framlögum þeirra til árlegrar fjárhagsáætlunar Norrænu ráðherranefndarinnar. Ákvæðið hefur þannig áhrif á framlög landanna í hinn samnorræna sjóð. Greiðslufyrirkomulagið gildir um Danmörku, Finnland, Noreg og Svíþjóð en ekki um Álandseyjar, Færeyjar, Grænland og Ísland. Er því tekið tillit til innbyrðis skiptingar greiðslna milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar samkvæmt greiðslufyrirkomulaginu í framlögum landanna til fjárhagsáætlunar Norrænu ráðherranefndarinnar. Árið 2018 var ákveðið að framlengja samninginn enn um sinn.

Í samningnum er kveðið á um að greiða skuli fyrir 75% þess fjölda námsfólks sem hlýtur námsstyrk í búsetulandinu samkvæmt reglum sem þar gilda og er skráð í háskólanám í öðru norrænu landi sem fellur undir 1. gr. samningsins. Næmar í rannsóknunámi og ósérgreindu háskólanámi eru ekki taldir með í útreikningunum.

Árleg greiðsla fyrir hvern nemanda er 36.546 danskra króna árið 2025.

Ráðherranefndinni berast tölfraðilegar upplýsingar frá menntasjóðum landanna sem liggja til grundvallar þegar reiknaður er út sá fjöldi námsfólks sem ætlað er að fari á milli landa og fellur undir greiðslufyrirkomulagið.

Greiðslufyrirkomulag, háskólamenntun (þús.DKK)

	Fjárhagsáætlun 2022	Fjárhagsáætlun 2023	Fjárhagsáætlun 2024	Fjárhagsáætlun 2025
Danmörk	-58.429	-54.355	-53.924	-50.295
Finnland	44.073	41.197	36.699	29.548
Ísland	0	0	0	0
Noregur	43.019	37.555	36.048	39.678
Svíþjóð	-28.663	-24.397	-18.823	-18.932
Samtals:	0	0	0	0

Á eftirfarandi yfirliti má sjá framlag frá löndunum til Norrænu ráðherranefndarinnar í þúsundum eininga gjaldmiðils hvers lands. Framlögin eru með tilliti til greiðsluákvæða.

Fjárhagsáætlun 2025 – Áætluð framlög landanna í þeirra gjaldmiðli

Danmörk	185.452	þús.DKK
Finnland	26.145	þús.EUR
Ísland	278.857	þús.ISK
Noregur	572.739	þús.NOK
Svíþjóð	485.886	þús.SEK

Áætlanir Norrænu ráðherra- nefndarinnar um framtíðarsýn og markmið 2025

Norrænu löndin samþykktu í ágúst 2019 nýja framtíðarsýn Norrænu ráðherranefndarinnar um að Norðurlönd verði sjálfbærasta og samþættasta svæði heims. Framtíðarsýnin hefur leitt til breyttrar forgangsriðunar og átaksverkefna til að tryggja að allt starf styðji með skýrum hætti stefnumarkandi áherslusviðin þrjú, græn Norðurlönd, samkeppnishæf Norðurlönd og félagslega sjálfbær Norðurlönd.

Framtíðarsýn okkar 2030

Allt starf Norrænu ráðherranefndarinnar á að stuðla að framkvæmd Framtíðarsýnar okkar fyrir 2030 og hinna þriggja stefnumarkandi áherslusviða.

Liður í þessu eru samstarfsáætlanirnar fyrir árin 2025–2030 sem setja einstaka sviðum markmið og undirmarkmið. Samstarfsáætlanirnar leggja línurnar fyrir starfsemi hvers og eins fagsviðs að norrænum málefnum. Starfsáætlanir heyra svo undir þær og skilgreina nánar aðgerðasvið sem leggja skal áherslu á svo að hvert og eitt fagsvið nái í samstarfi við önnur svið markmiðum sínum og undirmarkmiðum.

Markmiða- og árangursstjórnun Norrænu ráðherranefndarinnar

Norræna ráðherranefndin beitir nýrri aðferð við markmiða- og árangursstjórnun árin 2025–2030. Breytingarkenning liggur að baki markmiðastjórnuninni sem tekur mið af stöðluðum viðmiðum um árangursmiðaða stjórnun sem hefur verið löguð að starfsemi Norrænu ráðherranefndarinnar. Tilgangurinn er að gera starfið markvissara, auðvelda forgangsroðun og búa þannig um hnútana að unnt sé að mæla árangurinn og áhrifin af fjárhagsáætlun ráðherranefndarinnar með hliðsjón af almennri pólitískri markmiðasetningu.

Markmiðastjórnun vegna fjárhagsáætlunarinnar hefur á liðnum árum verið hluti af áætluninni sjálfri þar sem tekið var mið af árangursmarkmiðum sem voru skilgreind fyrir hvern og einn fjárhagslið. Frá árinu 2025 verða þess í stað settar skýringar í fjárhagsáætlunina um það hvernig einstaka liðir styðja við pólitísku markmiðin í hinum ýmsu samstarfsáætlunum. Upplýsingar um árangurinn verða á hinn bóginn fluttar í ársskýrsluna þar sem fylgt verður eftir og metið hverju starfsemi Norrænu ráðherranefndarinnar hefur skilað í heild sinni.

Almenn pólitísk markmið Norrænu ráðherranefndarinnar er að finna í samstarfsáætlunum fagsviðanna 2025–2030 sem jafnframt eru fyrsta skrefið í markmiða- og árangursstjórnuninni. Markmið og undirmarkmið sviðanna lýsa langtímaáhrifum sem Norræna ráðherranefndin ætlar breytingunum að hafa. Starfsáætlanirnar eru næsta skref en þar er fjallað um aðgerðarsviðin sem sviðin leggja áherslu á til að ná þeim árangri og áhrifum sem stuðla eiga að tilætluðum breytingum.

Samstarfs- og starfsáætlanirnar eru útgangspunkturinn og leiðbeinandi um hvaða tilteknu aðgerðir ber að fjármagna með fjárveitingum sviðanna. Eru það aðgerðir á grunni framlaga af fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar sem öllu ráða um árangurinn af starfseminni í lengd og bráð.

Ákvarðanir um ráðstöfun fjármuna byggjast á aðgerðalýsingum sem mæla fyrir um skipulega samverkun fyrirhugaðrar nýtingar tilfanga í þágu aðgerðanna, verkefna og árangursvæntinga með hliðsjón af markmiðum og undirmarkmiðum samstarfsáætlanna.

Skilgreina þarf vísa svo að unnt verði að mæla árangur og skammtímaáhrif aðgerðanna með reglulegu millibili. Væntar samfélagsbreytingar af völdum aðgerðanna verða ekki mældar frá einni aðgerð til annarrar heldur í ályktunum um hvernig þær leiði til breytinganna til langs tíma litið.

Norræna ráðherranefndin reiðir sig þannig alfarið á skýrslugjöf um aðgerðirnar þegar hún fylgist með framvindu og árangri þeirra. Skýrslurnar, sem hafa bæði að geyma eigindlegar og megindlegar upplýsingar, verða kerfisbundið kallaðar inn og eiga að gefa skýra mynd af hve vel gengur að nálgast uppsett markmið.

Meginávinningurinn af starfsemi Norrænu ráðherranefndarinnar verður kynntur í árlegri árangursskýrslu framkvæmdastjórans þar sem farið verður vítt yfir sviðið en þar á að vera unnt að finna hag- og lykiltölur, greiningar og úttektir af árangri og áhrifum sviðanna og þeirra aðgerða sem hafnar eru og lokið er.

Reikna má með aðlögunartíma uns unnt verður að fylgja eftir markmiðum og árangri með nýja kerfinu. Greint verður frá uppfyllingu markmiðanna í fjárhagsáætlunum árunna 2023 og 2024 í sérstökum skýrslum sem framkvæmdastjórinn tekur saman. Árangurinn af árinu 2023 verur kynntur haustið 2024.

Efnahagslegar framsalsreglur Norrænu ráðherranefndarinnar

Pegar samstarfsráðherrarnir samþykkja fjárhagsáætlunina ber þeim samkvæmt fjárhagsreglunum að veita umboð til ráðstöfunar fjár af hverjum lið.

Fagraráðherranefndirnar framselja þær heimildir sínar til viðkomandi embættismannanefnda. Framkvæmdastjórinn er framseljandi að ráðstöfunarrétti ákveðinna fjárhagsliða á sviði ráðherranefndar samstarfsráðherranna eins og áður.

Almennar reglur: Samstarfsráðherrarnir geta í sérstökum tilvikum og innan þeirra eigin ramma fært fé milli fjárhagsliða. Þeim er það einnig heimilt fyrir hönd annarra sviða að tillögu viðkomandi ráðherranefndar. Heimildinni skal beitt í samráði við Norðurlandaráð. Hún hefur stoð í 10. gr. Fjárhagsreglnanna.

Samningur Norrænu ráðherra- nefndarinnar og Norðurlandaráðs um pólitísk forgangsmál og ráðstöfun fjármuna Norrænu ráðherra- nefndarinnar 2025

Í ágúst 2024 fóru fram viðræður við Norðurlandaráð um pólitísk forgangsmál og ráðstöfun fjármuna Norrænu ráðherranefndarinnar 2025. Samkomulag er um eftirfandi samningstexta:

Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð standa saman að framtíðarsýninni um að Norðurlönd skuli vera sjálfbærasta og samþættasta svæði heims árið 2030 og að stefnumótandi áherslusviðunum þremur: grænum, samkeppnishæfum og félagslega sjálfbærum Norðurlöndum.

Á vordögum 2023 fóru af stað viðræður á milli Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs um forgangsmál í nýjum samstarfsáætlunum Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir árin 2025–2030. Þar hefur náðst sátt um markmið og undirmarkmið fyrir umrætt tímabil.

Fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir árið 2025 og bráðabirgðarammar fyrir árin 2026–2027 eru unnir með hliðsjón af samstarfsáætlunum. Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð eru sammála um meginþætti fjárhagsáætlunar Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir 2025 og bráðabirgðaramma fyrir 2026–2027.

Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð eru þar að auki sammála um að í frekari umræðum um starfsáætlanirnar skuli lögð sérstök áhersla á eftirfarandi aðgerðarsvið á tímabilinu 2025–2027:

- 1. Aðlögunarmál og frjáls för:** Vinna að aðlögunarmálum og frjálsri för á milli landanna er eflid með auknum tilföngum til vinnunnar gegn stjórnsýsluhindrunum og með upplýsingamiðlun og fjölda verkefna sem auðvelda frjálsa för.
- 2. Stuðningur við stofnanir borgarasamfélagsins:** Frá árinu 2025 eykst fjármagnsstuðningur enn með nýjum fjárhagsliðum sem stofnanir, sem hafa það að höfuðstarfi að sinna norrænni samvinnu, geta sótt um fjármagn fyrir þrjú ár í senn. Einnig verður möguleiki á hverju ári að sækja um fjármagn til verkefna tengd norrænum mállefnum.
- 3. Börn og ungmenni:** Frá árinu 2025 munu aðgerðir einkum snúa að lýðræðisþátttöku ungmenna og vinnunni gegn vanlíðan og geðsjúkómum.

4. **Samstarfið í mennta- og menningarmálum:** Norrænt mennta- og menningarsamstarf er eftt með áherslu á þróun lýðræðislegs norræns samstarfs.
5. **Aukinn viðnámsþróttur í norrænu löndunum:** Aukið þverfaglegt samstarf um samfélagsöryggi, þ.m.t. almannavarnir og viðnámsþrótt.

Norræna ráðherranefndin skuldbindur sig til að fylgja vinnunni eftir og gefa Norðurlandaráði reglulegar skýrslur um þróun átaksverkefna. Í tengslum við þetta mun Norræna ráðherranefndin leggja sérstaka áherslu á að tryggja skýrt og gagnsætt upplýsingastarf.

Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð viðurkenna að til er fjöldi stofnana innan borgarasamfélagsins sem hafa norrænan fókus, þar á meðal Norrænu félögin sem gegna mikilvægu hlutverki í hinu fjölþjóðlega norræna samstarfi. Nýtt fjármögnunarform Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir stofnanir borgarasamfélagsins merkir að frá árinu 2025 verður umsóknum háttað á annan hátt en fyrri ár.

Norræna ráðherranefndin flýttir ferlinu fyrir nýja fjárhagsliðinn þannig að stofnanir sem sækja um munu fá skilaboð um mögulegan stuðning eins fljótt og unnt er. Einnig mun fjárhagsliðurinn um rekstraraðstoð eftir fyrsta umsóknarferlið haustið 2024 verða endurskoðaður. Niðurstöðurnar verða kynntar MR-SAM og Norðurlandaráði með það fyrir augum að skapa grundvöll fyrir áframhaldandi samtal um málaflokkinn.

Norðurlandaráð telur að Norrænu félögin og starfsemi þeirra skipti miklu máli og sé mikilvægur hluti norræns samstarfs og að tryggja þurfi þeim stuðning til grunnstarfsemi og viðeigandi verkefnastyrki til framtíðar.

Norðurlandaráð hefur í mörg ár beðið norrænu ríkisstjórnirnar um að koma á Norrænni ráðherranefnd um samgöngumál. Norðurlandaráð bendir á að stofnun Norrænnar ráðherranefndar um samgöngumál hafi aldrei verið mikilvægari en nú.

Samtali Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs um aukið norrænt samstarf á sviði samgöngumála mun haldið áfram á grundvelli þeirrar greiningar sem kynnt var á vordögum 2024.

Norðurlandaráð mun reglulega fá upplýsingar um hvernig ríkisstjórnir Norðurlanda vinna að því að styrkja samstarf sitt í samgöngumálum.

Að lokum er komist að samkomulagi um að núverandi og verðandi formennskulönd í Norrænu ráðherranefndinni haldi fundi með núverandi og næsta formennskulandi í Norðurlandaráði í lok árs 2024 til að upplýsa um yfirstandandi verkefni og ræða samstarfið á komandi ári.

Yfirlit yfir liði fjárhagsáætlunar Norrænu ráðherranefndarinnar

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-SAM, samstarfsráðherrarnir			
<i>Fjárhagsliður Áætlun og verkefni</i>		168.826	171.859
1-1070	Styrkir vegna Framtíðarsýnar 2030	3.057	0
1-1071	Þverlæg áherslumál sviðanna	15.286	0
1-1013	Hagtölur	5.095	4.148
1-8412	Til ráðstöfunar MR-SAM	2.713	21.851
1-4181	Norrænt samstarf um aðlögun flóttafólks og innflytjenda	7.133	0
1-8421	Samskipta- og kynningarstarf	15.286	0
1-2210	Verðlaun Norðurlandaráðs	5.814	0
1-0430	Samþætting og stjórnsýsluhindranir	20.381	0
1-4115	Nordjobb	5.095	0
1-1050	Norræn starfsmannaskipti (NORUT)	2.250	2.208
1-0431	Styrkjakerfi almennasamtaka á Norðurlöndum	24.457	0
1-2212	Norræna barna- og ungmennanefndin (NORDBUK)	13.248	10.335
1-0825	Grannsvæðasamstarf Norðurlanda	38.783	0
1-0851	Styrkur til samstarfs norrænna sendiskrifstofa	10.228	8.037
1-0460	Sjálfbær þróun (áður Sjálfbær Norðurlönd)	0	6.741
1-1060	Sjóður til að efla Græn Norðurlönd	0	19.288
1-1061	Sjóður til að efla Samkeppnishæf Norðurlönd	0	12.963
1-1062	Sjóður til að efla Félagslega sjálfbær Norðurlönd	0	9.229
1-8411	Pólitísk verkefni	0	8.296
1-1012	Norðurlönd í fókus	0	5.556
1-8420	Kynning og mörkun stöðu	0	6.481
1-1036	Stjórnsýsluhindranir á Norðurlöndum	0	6.486
1-1030	Info Norden	0	7.688
1-0410	Samband Norrænu félaganna	0	4.494
1-0820	Grannsvæðasamstarf Norðurlanda	0	22.503
1-0870	Samstarfsáætlun um málefni norðurslóða	0	10.370
1-0990	Samstarf við grannsvæði Norðurlanda í vestri	0	5.185

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-SAM, samstarfsráðherrarnir			
<i>Fjárhagsliður</i>	<i>Skrifstofuhald</i>	120.825	113.993
1-0180	Skrifstofa ráðherranefndarinnar (NMRS)	96.774	90.563
1-0184	Fjárfestingar í UT á skrifstofu ráðherranefndarinnar	2.038	2.074
1-1014	Túlkun og þýðingar	3.872	0
1-0425	Framlag til Grænlands	917	807
1-0435	Varasjóður framkvæmdastjóra	470	461
1-0860	Skrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Eistlandi	5.788	0
1-0861	Skrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Lettlandi	5.585	0
1-0862	Skrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Litáen	5.381	0
1-1011	Samskiptastarf (áður upplýsingastarf)	0	3.630
1-0810	Skrifstofur Norrænu ráðherranefndarinnar í Eistlandi, Lettlandi, Litáen og Norðvestur-Rússlandi	0	16.458
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-U, menntamál og rannsóknir		201.364	200.388
<i>Fjárhagsliður</i>	<i>Verkefni og áætlanir</i>	101.538	98.911
2-2505	MR-U, ráðstöfunarfé menntamál og rannsóknir	204	207
2-2506	Stefnumarkandi norrænt samstarf um menntamál	3.303	2.904
2-2544	Norrænt tungumálasamstarf	5.299	3.733
2-3128	Stefnumörkun um símenntun	7.643	0
2-2513	Nordplus	83.563	84.866
2-3186	Norrænt-samískt rannsóknasamstarf	1.526	0
2-3127	Stefnumörkun um nám fullorðinna	0	5.704
2-3185	Norræna Samastofnunin (NSI)	0	1.497
	<i>Stofnanir</i>	99.826	101.477
2-3100	Norræna rannsóknaráðið (NordForsk)	99.826	101.477

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-S, félags- og heilbrigðismál		42.582	42.157
<i>Fjárhagsliður</i>	<i>Verkefnafé</i>	24.067	23.617
3-4310	Verkefnafé – Félags- og heilbrigðismál	4.417	4.334
3-4311	Norrænt samstarf í heilbrigðismálum	3.513	3.447
3-4312	Norrænt samstarf í félagsmálum	3.529	3.463
3-4320	Norrænt samstarfsráð um málefni fólks með fötlun	1.294	1.270
3-4340	Norræna nefndin um heilbrigðisskýrslur (Nomesko) og Norræna hagsýslunefndin (Nososko)	0	2.225
3-4341	Hagskýrslur um lyfja- og félagsmál	2.267	0
3-4382	Norrænt samstarf um efni til tannlækninga	9.047	8.878
	<i>Stofnanir</i>	18.515	18.540
3-4380	Norræna velferðarmiðstöðin	18.515	18.540

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-Kultur, menningarmál		161.124	155.590
<i>Fjárhagsliður Almenn framlög til menningarmála</i>		42.044	44.850
4-2203	Ráðstöfunarfé, menningarmál	264	259
4-2205	Norræni menningarsjóðurinn	37.189	34.993
4-2206	Verðlaun Norðurlandaráðs	0	3.791
4-2208	Stefnumarkandi aðgerðir	4.591	5.807
<i>Kvikmyndir og fjölmiðlar</i>		33.718	33.087
4-2222	Norræni kvikmynda- og sjónvarpssjóðurinn	30.534	29.963
4-2228	Norræna gagnamiðstöðin um fjölmiðlarannsóknir (NORDICOM)	3.184	3.124
<i>Styrkjaáætlanir</i>		33.638	31.509
4-2251	Menningar- og listaáætlunin	17.385	17.560
4-2253	Norrænir þýðingarstyrkir	3.529	3.463
4-2254	Norræn-baltnesk ferðastyrkjaáætlun á menningarsviði	10.686	10.486
4-2211	Volt, menningar- og tungumálaverkefni fyrir börn og ungmenni	2.038	0
<i>Menningarstofnanir</i>		46.940	42.449
4-2270	Norræna húsið í Reykjavík	11.541	10.030
4-2272	Norðurlandahúsið í Færeyjum	14.964	12.699
4-2274	Norræna stofnunin á Álandseyjum	3.146	3.037
4-2277	Norræna stofnunin á Grænlandi	6.557	6.315
4-2548	Norræna menningargáttin	10.732	10.368
<i>Önnur framlög til menningarmála</i>		4.784	3.695
4-2232	Önnur menningarstarfsemi	1.019	0
4-2234	Menningarsamstarf Sama	3.765	3.695

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-FJLS, fiskveiðar og lagareldi, landbúnaður, matvæli og skógrækt		52.627	52.120
<i>Fjárhagsliður</i>		2.324	5.842
5-6420	Ráðstöfunarfé EK-FJLS (framkvæmdanefnd)	2.324	5.842
	<i>Fiskveiðar</i>	8.077	6.906
5-6610	Verkefnafé – Fiskveiðar	8.077	6.906
	<i>Landbúnaður</i>	26.330	25.813
5-6510	Verkefnafé – Landbúnaður	937	418
5-6520	Norræna nefndin um landbúnaðarrannsóknir (NKJ)	1.615	1.585
5-6585	Norræna erfðaaðilindastofnunin (NordGen)	23.778	23.810
	<i>Skógrækt</i>	8.231	7.057
5-6310	Verkefnafé – Skógrækt	1.384	338
5-6581	Norrænar skógræktarrannsóknir (SNS)	6.847	6.719
	<i>Matvæli</i>	7.665	6.502
5-6810	Verkefnafé – Matvæli	7.665	6.502
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-JÄM, jafnrétti og LGBTI		12.246	12.017
<i>Fjárhagsliður Verkefnafé</i>		12.246	12.017
6-4410	Stefnumarkandi verkefni, jafnréttismál	3.970	3.896
6-4411	Stefnumarkandi verkefni LGBTI	785	770
6-4420	Norrænn LGBTI- og jafnréttissjóður	4.248	4.369
6-4480	Norræna upplýsingaveitan um kynjafræði (NIKK)	3.243	2.982

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-VÆKST, sjálfbær hagvöxtur		164.941	164.134
<i>Fjárhagsliður Atvinnulíf</i>		37.995	37.285
7-5140	Verkefnafé – Atvinnulíf	25.468	24.992
7-5280	Nopef TF	12.527	12.293
<i>Stofnanir - Atvinnulíf</i>		62.901	63.483
7-5180	Norræna nýsköpunarmiðstöðin (NI)	62.901	63.483
<i>Orkumál</i>		16.062	15.762
7-5141	Verkefnafé – Orkumál	16.062	15.762
<i>Stofnanir – Orkumál</i>		10.681	10.780
7-3220	Norrænar orkurannsóknir (NEF)	10.681	10.780
<i>Byggðamál</i>		26.323	25.830
7-5143	Innleiðing samstarfsáætlunar	9.561	10.809
7-5160	Samstarf á landamærasvæðum	8.852	7.259
7-5151	Norræna Atlantssamstarfið (NORA)	7.910	7.762
<i>Stofnanir – Byggðamál</i>		10.979	10.994
7-6180	Norræna rannsóknastofnunin í skipulags- og byggðamálum (Nordregio)	10.979	10.994
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-MK, umhverfis- og loftslagsmál		108.535	106.506
<i>Fjárhagsliður</i>		108.535	106.506
8-3310	Verkefnafé - Umhverfis- og loftslagsmál	97.757	62.507
8-6720	SVANURINN – Norræna umhverfismerkið	5.683	4.746
8-3320	Norræna umhverfisfjármögnunarfélagið (NEFCO)	5.095	5.185
8-3311	Vinnuhópar á umhverfissviði	0	33.184
8-3312	Umhverfisverðlaun Norðurlandaráðs	0	884

Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-A, vinnumál		13.978	13.733
<i>Fjárhagsliður Verkefnafé</i>		10.491	10.295
9-4110	Stefnumarkandi átaksverkefni, vinnumál	2.313	1.431
9-4111	Verkefnafé nefnda um vinnumál	6.185	4.044
9-4120	Nordjobb	0	3.264
9-4130	Samskiptastarf, vinnumál	1.993	1.556
<i>Stofnanir</i>		3.487	3.438
9-4180	Norræn stofnun um framhaldsmenntun í vinnuvernd (NIVA)	3.487	3.438
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-Finans		1.682	1.651
<i>Fjárhagsliður</i>			
10-5210	Verkefnafé - Efnahags- og fjármál	1.682	1.651
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-Justits		1.261	1.237
<i>Fjárhagsliður</i>			
11-7110	Verkefnafé - Dómsmál	1.261	1.237
Verðlag 2025 (þús.DKK)		Fjárhags- áætlun 2025	Fjárhags- áætlun 2024
MR-Digital		20.396	20.015
<i>Fjárhagsliður</i>			
15-8530	MR-Digital	20.396	20.015

Fylgiskjal

Fylgiskjal 1: Fjárveitingar til norrænna stofnana í þeirra gjaldmiðli

FJÁRVEITINGAR TIL NORRÆNNA STOFNANA		2025	2024	
MR-U				
2-3100	Norræna rannsóknaráðið (NordForsk)	155.185.000	151.458.000	NOK
MR-S				
3-4380	Norræna velferðarmiðstöðin (NVC)	28.344.000	28.091.000	SEK
MR-K				
4-2270	Norræna húsið í Reykjavík (NOREY)	212.579.000	200.601.000	ISK
4-2272	Norðurlandahúsið í Færeyjum (NLH)	14.964.000	12.699.000	DKK
4-2274	Norræna stofnunin á Álandseyjum (NIPÅ)	421.800	407.600	EUR
4-2277	Norræna stofnunin á Grænlandi (NAPA)	6.557.000	6.315.000	DKK
4-2548	Norræna menningargáttin (NKK)	1.438.900	1.391.700	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Norræna erfðaauðlindastofnunin (NordGen)	36.401.000	36.076.000	SEK
MR-VÆKST				
7-5180	Norræna nýsköpunarmiðstöðin (NI)	97.783.000	94.751.000	NOK
7-3220	Norrænar orkurannsóknir (NEF)	16.605.000	16.089.000	NOK
7-6180	Norræna rannsóknastofnunin í skipulags- og byggðamálum (Nordregio)	16.808.000	16.657.000	SEK
MR-A				
9-4180	Stofnun um framhaldsmenntun í vinnuvernd (NIVA)	467.500	461.000	EUR

Fylgiskjal 2: Umreiknað m.t.t. verðlags- og gengisbreytinga 2025

Gengi:

100 EUR	745,9 DKK
100 ISK	5,4 DKK
100 NOK	64,3 DKK
100 SEK	65,3 DKK

Eftirfarandi stuðull er notaður til að umreikna framlög stofnananna 2025:

Danmark	1,8 %
Finland	1,4 %
Island	3,9 %
Norge	3,2 %
Sverige	0,9 %

Reikningsstuðull vegna verkefna er 1,9% árið 2025.

Um ritið

Fjárhagsáætlun 2025 – Samantekt

PolitikNord 2025:712

ISBN 978-92-893-8203-8 (PDF)

ISBN 978-92-893-8204-5 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2025-712>

© Norræna ráðherranefndin 2025

Útgefið: Febrúar 2025

Norrænt samstarf

Norræna samstarfið er eitt umfangsmesta svæðissamstarf í heimi. Samstarfið byggist á legu landanna, sameiginlegri sögu þeirra og menningu. Að samstarfinu koma Danmörk, Finnland, Ísland, Noregur og Svíþjóð auk Álandseyja, Færeyja og Grænlands.

Norræna samstarfið er pólitískt, efnahagslegt og menningarlegt og lætur muna um sig í evrópsku og alþjóðlegu samstarfi. Löndin stuðla sameiginlega að öflugum Norðurlöndum í öflugri Evrópu.

Með norrænu samstarfi er hagsmuna svæðisins gætt og norræn gildi efld í hnattrænu samhengi. Sameiginleg gildi landanna styrkja stöðu Norðurlanda og skipa þeim meðal þeirra svæða í heiminum þar sem nýsköpun og samkeppnishæfni er mest.

Norræna ráðherranefndin
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Kaupmannahöfn
pub@norden.org

Lesi fleiri norræn rit: www.norden.org/is/utgafur